

**สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี**
COMPETENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN 21ST CENTURY
UNDER OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION
RATCHABURI PROVINCE

เยาวภา จิตวีรภัทร
Yaowapa Jitverapat

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University
e-mail: 6633100049@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี และ (2) เปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 184 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการสื่อสารและจิตใจแตกต่างกัน สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน และประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ สมรรถนะ ผู้บริหารสถานศึกษา ศตวรรษที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study 21st century competencies of school administrators under Office of Private Education Commission in Ratchaburi Province, and (2) to compare competencies according to age, educational attainment, and work experience.

This research was survey research. The population was teachers under Office of the Private Education Commission in Ratchaburi Province total number of 184 teachers. The sample size was determined by random sampling using Krejcie and Morgan's. The simple used in the research was 127 teacher. The instrument was 5-point rating scale questionnaire. Statistics used in data analysis were frequency percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The research findings showed that: (1) the overall and specific competencies of school administrators were rated at a high level; and (2) comparisons based on age revealed no significant differences overall and in each aspect. Regarding educational background, a significant difference was found overall, particularly in achievement orientation and communication and motivation, while other aspects showed no significant differences. For work experience, no overall difference was found, but a significant difference was found in self-development; other aspects showed no differences.

Keywords: Competency, School Administrator, 21st Century, Office of Private Education Commission

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในบริบทของการบริหารจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ท่ามกลางยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาอย่างมาก และจากสภาวะการณ์ในปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยหลังการปฏิรูปการศึกษารอบแรกพบว่า มีความล้มเหลวในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพการจัดการศึกษา การพัฒนาครู การพัฒนาหลักสูตร และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านคุณภาพของผู้เรียน (สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2557: 1)

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และ พลเมืองโลกหลายด้าน และมีแนวโน้มเกิดความรุนแรงมากขึ้น ทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัว โดยแสวงหาวิธีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาภาคส่วนต่าง ๆ ให้ทันสมัย เพื่อให้สามารถฝ่าฟันวิกฤตที่เผชิญอยู่ และพร้อมรับกับการ เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยการเตรียมความพร้อมของระบบและคน โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการ พัฒนาให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทิศทางการพัฒนาประเทศมุ่งเน้นไปที่ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นรากฐานในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ด้านสังคม การเมือง รวมทั้งเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน การศึกษาของ ประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ และเศรษฐกิจมีการ เปลี่ยนแปลง พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (พิชญ์สินี โภชนกุล, เอกรินทร์ สังข์ทอง, 2564: 111)

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรได้นั้น กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำของสถานศึกษาได้นำเอาสมรรถนะเข้ามาใช้ใน 2 กระบวนการพัฒนาทุกกระบวนการ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2557-2561 ได้ส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้ส่วนราชการเห็นความสำคัญของการพัฒนาข้าราชการที่มุ่งเน้น พัฒนาข้าราชการโดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency) และการพัฒนาขีดความสามารถ (Capability) เพื่อให้ข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ทรงความรู้ (Knowledge Worker) สามารถ ปฏิบัติงานภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และระบบบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงสามารถพัฒนางานในหน้าที่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาคน” โดยมีหลักการทรงงานที่เน้นหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง และร่วมพัฒนา ” เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มุ่งสู่ “การพึ่งพาตนเอง” ด้วยความ รอบคอบ วิเคราะห์ ระมัด ระวัง “ทำตามลำดับขั้นตอน” และปฏิบัติด้วยความเพียรจนมั่นใจจึงนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์สู่สาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554: 1)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดน แม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวระดับชาติเกี่ยวกับ การบริหารจัดการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 จะมาแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 ด้วยการจัด ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง มีการประชุมทางวิชาการ บทความขอเขียนเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการขาดแคลน แรงงานทักษะขนส่งซึ่งกำลังกลายเป็นแนวโน้มสำคัญของโลก แต่การเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าว ขาดความต่อเนื่องจริงจังของทุกฝ่าย การไม่มีเจ้าภาพองค์กรที่เป็นหลักในการประสานงานและ ดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน การอยู่นิ่งเฉย การทำแบบเดิม ๆ ตามที่เคยชิน การรอรับนโยบายจากเบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่มีเสถียรภาพ ล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ ส่งผลให้ประเทศขาดขีดศักยภาพในการแข่งขันและเสียผลประโยชน์เมื่อเปิดพรมแดนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 การเริ่มต้นในวันนี้อาจช้าไปนิด แต่ยังไม่สายเกินไปที่จะลงมือทำ โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กร จะต้องตัดสินใจดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพ สำหรับอนาคตบนพื้นฐาน ของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555: 38-40)

ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาการจัดการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะ ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเขามารับบทบาทในการเร่ง ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะที่เตรียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อ้าดอนกลอย, 2559: 6)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานที่ตอบโจทย์ยุคสมัยจึงต้องอาศัยสมรรถนะที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ การสื่อสาร การจัดการเชิงกลยุทธ์ การส่งเสริม

นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและกำกับดูแลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนซึ่งมีบทบาทสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสถานศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะในจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีสถานศึกษาเอกชนหลายแห่งที่เป็นกำลังหลักในการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะที่เหมาะสมกับยุคสมัย จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาเอกชนให้สามารถแข่งขันและตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตเบื้องต้นพบว่า ยังมีความแตกต่างหลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ทั้งด้านความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาครู บุคลากร และผู้เรียน รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี เพื่อที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานภายในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีอายุต่างกันประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(ก.ค.ศ., 2548: 14-18) ใน 4 ด้าน คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การพัฒนาตนเอง และ 4) การสื่อสารและจิตใจ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำนวน 4 โรงเรียน จำนวนครูรวมทั้งสิ้น 184 คน(สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี กระทรวงศึกษาธิการ,2567)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำนวนรวมทั้งสิ้น 127 คน โดยกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. อายุ ได้แก่
 - 1) น้อยกว่า 35 ปี
 - 2) 35 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา ได้แก่
 - 1) ปริญญาตรี
 - 2) สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่
 - 1) ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2) 10 ปีขึ้นไป

3.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 2) การมีวิสัยทัศน์
- 3) การพัฒนาตนเอง
- 4) การสื่อสารและจูงใจ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ระดับ การศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การพัฒนาตนเอง และ 4) การสื่อสารและจูงใจ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด
- 4 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาก
- 3 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ปานกลาง
- 2 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 น้อย
- 1 หมายถึง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

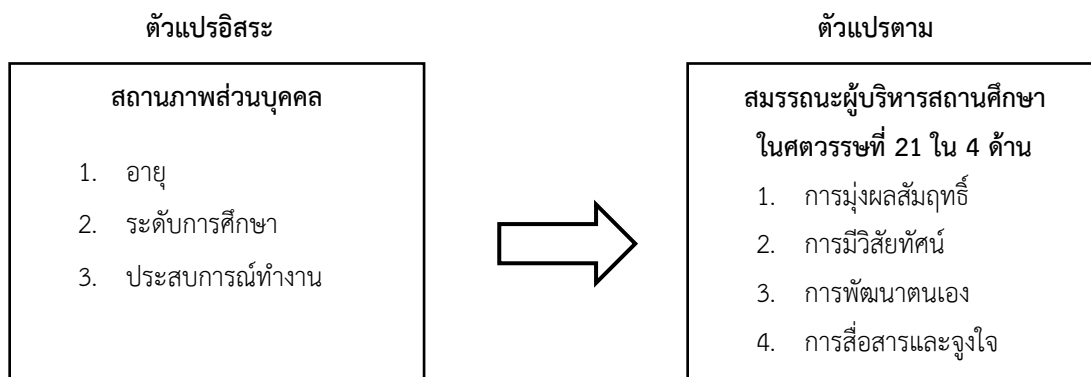
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ., 2548: 14-18) ใน 4 ด้าน คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การพัฒนาตนเอง และ 4) การสื่อสารและจูงใจ และได้กำหนดกรอบความคิดในการวิจัยไว้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 55.10 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 79.50 และมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70
2. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีคุณภาพและครบถ้วนสมบูรณ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการพัฒนางานในทุกภาคส่วนของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และเกินความคาดหมายเสมอ

2.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความทันสมัยในการกำหนดวิสัยทัศน์และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2.3 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ การพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการสื่อสารและจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถโน้มน้าวให้ครูและบุคลากร ยอมรับและปฏิบัติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามแนวคิดหรือวิสัยทัศน์ที่นำเสนอได้ และผู้บริหรสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนในโอกาสต่าง ๆ ให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจน

3. เปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สรุปได้ดังนี้

3.1 ครูที่มีอายุต่างกันประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการสื่อสารและจูงใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

3.3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารและจิตใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ฉัตรประยูร (2564) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร รองลงมา คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์และ สังเคราะห์ 2) ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการสอน รองลงมาคือ ด้านทักษะการจัดการชั้นเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะประเมินผล และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทักษะของครูใน ศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดย สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีอันดับต่ำสุด คือ ด้านการบริหารที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย แสนดวง (2565) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับ มาก 3) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ใน ระดับสูง มากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีคุณภาพและครบถ้วนสมบูรณ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการพัฒนางานในทุกภาคส่วนของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และเกินความคาดหมายเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นสิ่งสำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ สุกุลวิวรรณ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยความสำเร็จของ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารและพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วมระบบข้อมูลเพื่อการติดตามผลการปฏิบัติงาน บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในองค์กร การสร้างแรงจูงใจ การสนับสนุนจากเครือข่าย ภายนอก การจัดองค์กร และภาวะผู้นำ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ การ

ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับผู้ปกครอง ทุ่มเทเวลาในการทำงาน สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย บรรยากาศ ของความคาดหวังที่สูง พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน และมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 3) ปัจจัย ความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในองค์กร การบริหาร และ พัฒนาบุคลากร การจัดองค์กร และการวางแผนกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาโรฉัตร ช่อชิต และมัทนา วังถนอมศักดิ์ (2561) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการ ที่ดี การพัฒนาตนเอง การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและจูงใจ การทำงานเป็นทีม และการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ตามลำดับ 2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียง ลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ ความมีประสิทธิภาพและขั้นตอนการทำงานที่ เชื่อถือได้ ความสัมพันธ์ของบุคลากรและทรัพยากรนวัตกรรมและการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ 3. สมรรถนะผู้บริหารมี ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของ สถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารมีความทันสมัยในการกำหนดวิสัยทัศน์และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษาได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการมีวิสัยทัศน์ เป็นสิ่ง สำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561) ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี ความสำคัญที่จะทำให้ทุกองค์กรมีการพัฒนา โดยเฉพาะในสถานศึกษาและ องค์กรอื่น ๆ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็น กรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนา เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านภาษาเพื่อการสื่อสารเทคโนโลยี และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ คณินนิตย์ กิจวิธิ (2560) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ด้านความมุ่งมั่น และพากเพียร มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ และด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี มี คุณลักษณะอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาต่างกัันมี คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมรายด้านและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 3 ในด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิด สร้างสรรค์ คือ มีความสามารถในการนำความคิดที่ สร้างสรรค์ไปสู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และข้อ 4 ในด้านการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี คือ มีความสามารถนำประชาชน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้ในการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดต่างกัันมี คุณลักษณะของผู้บริหาร

สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 3 ในด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ คือ มีความสามารถในการนำความคิดที่ สร้างสรรค์ไปสู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และข้อ 7 ในด้านการมีวิสัยทัศน์ คือ มีผลสำเร็จของ งานบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เช่น ได้รับเกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่นสถานศึกษาต้นแบบพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ การพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาช่วยให้ การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการพัฒนาตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี ประสมศรี (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านการมีวิสัยทัศน์ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมาคือ ด้านการ พัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 3) สมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดย พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการมีวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญหนุน ชาเสน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

4. ด้านการสื่อสารและจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถโน้มน้าวให้ครูและบุคลากร ยอมรับและปฏิบัติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามแนวคิดหรือวิสัยทัศน์ที่นำเสนอได้ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนในโอกาสต่าง ๆ ให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา จันทา (2562) ได้

ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ ระหว่างแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมี ความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย เทียนไข (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ลพบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ลพบุรีโดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะของ ผู้บริหาร ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ และด้านการบริการที่ดี ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ลพบุรีโดย ภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการ ปฏิบัติงานตามสมรรถนะของผู้บริหาร พบว่า ผู้ปกครองที่เข้ามาติดต่อราชการมีความต้องการ แตกต่าง กัน รองลงมาคือผู้บริหารบางส่วนวางตัวไม่เป็นกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

- 1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรมีความมุ่งมั่นที่จะบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และมีการ วัดผลสำเร็จของกิจกรรมหรือกระบวนการทำงานของสถานศึกษาอยู่เสมอ
- 1.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู บุคลากรมีความทันสมัยและ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- 1.3 ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรมีการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ เสมอ
- 1.4 ด้านการสื่อสารและจูงใจ ผู้บริหารควรสื่อสารด้วยการพูดและเขียนในโอกาสต่าง ๆ ให้ตรงตามเป้าหมาย อย่างชัดเจนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในด้านอื่น ๆ เพื่อนำผลมาเป็นแนวทาง ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
- 2.2 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดอื่น ๆ ตามขนาด ของโรงเรียนที่เท่ากัน เพื่อนำผลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กฤษฎา จันทา. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารการบริหาร
กิตติชัย เทียนไข. (2563). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 ลพบุรี. วารสารพัฒนาทักษะทางวิชาการอย่างยั่งยืน ปีที่ 2. ฉบับที่ 2. 49.
- ไกรศร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณินนิตย์ กิจวิณี. (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
- ชาติรี ประสมศรี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีที่ 10. ฉบับที่ 31. 19.
- ธวัชชัย แสนดวง. (2565). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ พรรณี.
- บุญหนุน ชาเสน. (2558). การพัฒนาสมรรถนะหลักครูของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4. จาก http://ethesis.kru.ac.th/files/V59_96/abstract.pdf.
- ปาริฉัตร ช่อชิต และมัทนา วังถนอมศักดิ์. (2561). สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 8(2): 80-93.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสร้งด้วยปัญญา. วารสารการศึกษาไทย. 3(1):
- วรารณ สฤทธิวรรณ. (2558). ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สสวท. (2557). โครงการประเมินผล PISA.
- สมศักดิ์ ฉัตรประยูร. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมหมาย อ่าตอนกลอย. (2559). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม. 7(1).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). การทรงงานพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี กระทรวงศึกษาธิการ (2567) จาก <https://edustatistics.moe.go.th/student70>